

# PROGRAM POLITISKT

---

## KONGRESSEN I PARGAS 1989

**Politik** subst. - en verksamhet (inom ramen för ngn offentlig organisation) som syftar till att, på grundval av ngn helhetssyn eller ideologi, styra eller påverka utvecklingen i ett samhälle eller internationellt och antingen balansera olika gruppintressen mot varandra el. direkt främja ngt enskilt gruppintresse; dels om sådan statlig och kommunal verksamhet som utövas av partipol. valda personer (ej om ren tjänstemannaförvaltning) dels om verksamhet direkt i partipol. parti el. intresseorganisation e.d:

Svensk Ordbok  
© 1986 Språkdata och Esselte Studium AB

**SVENSK UNGDOM**



# **POLITISKT PROGRAM**

## **INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

- |                           |        |
|---------------------------|--------|
| 1. UNG OCH FINLANDSSVENSK | Sid. 2 |
| 2. MÄNNISKAN I CENTRUM    | Sid. 2 |
| 3. VÅRT GLOBALA ANSVAR    | Sid. 3 |
| 4. MAKT OCH DEMOKRATI     | Sid. 4 |
| 5. VÅR EKONOMI            | Sid. 5 |
| 6. INFO OM SVENSK UNGDOM  | Sid. 7 |

# SVENSK UNGDOMS POLITISKA PROGRAM

## 1. UNG OCH FINLANDSSVENSK

Modersmålet är en viktig del av varje människas identitet. Rätten att få använda sitt modersmål är en viktig del av grundtryggheten. Rätten att få leva sitt eget liv och tala sitt eget språk är en självklarhet.

I Europa finns i praktiken endast två enspråkiga stater - tvåspråkigheten är en faktor som berikar Finlands kultur och ökar landets möjligheter till kontakter och impulser utifrån.

Varje människa har en självklar rätt till sitt eget språk och sin egen kultur. Vi bör vara beredda att stöda minoriteter som kämpar för sina rättigheter.

Finlandssvenskarna utgör en livskraftig folkgrupp. Ungefär hälften av finlandssvenskarna lever i kommuner där svenskan är majoritetsspråk. I dessa kommuner skall vi visa att vi kan bedriva en konstruktiv språkpolitik oavsett vilket språk minoriteten använder.

Vi bör slå vakt om svenskbygderna och hålla den finlandssvenska självkänslan hög. Genom att arbeta för en politik där folk inte behöver flytta från sina hemorter kan vi hålla språkförhållandena stabila.

En livskraftig kultur är en förutsättning för en stark finlandssvenskhet. I tider av en allt större kulturell mångfald är det av betydelse att den finlandssvenska kulturen får det stöd den behöver.

Uppmärksamhet bör riktas mot finlandssvenskar som bor på orter där det inte är självklart att tala och bli betjänad på svenska. Deras behov av språklig stimulans måste tillgodoses.

För att trygga tvåspråkigheten i Finland även i framtiden bör vi idag arbeta för enspråkiga lösningar då det gäller daghem, skolor, vårdinrättningar, institutioner, sammanslutningar etc. Det är en självklarhet att få tala sitt modersmål t.ex. hos läkaren, i rätten och med sociala myndigheter.

Allt fler äktenskap sker över språkgränsen och allt fler barn växer upp med två språk även i hemmet. Det är därför viktigt att dessa tvåspråkiga känner för det svenska språket och den finlandssvenska kulturen. De tvåspråkigas särbehov måste tillgodoses i skolundervisningen.

Finland är en del av Norden. Svenskan är ett naturligt band till den nordiska gemenskapen, och gör det möjligt för Finland att tillgodogöra sig impulser från och agera i växelverkan med, ett betydligt större kulturområde än det finska.

## 2. MÄNNISKAN I CENTRUM

Varje människa är unik. Svensk Ungdom utgår i sin politik från den enskilda individens rättigheter och behov. Samhället finns till för människan och inte tvärtom.

Vårt liberala samhälle bygger på frihet och jämlikhet. Jämlikhet betyder att alla skall ha samma förutsättningar att göra det bästa av sitt liv. Samhällets uppgift är att skapa dessa förutsättningar.

Till det liberala samhället hör även jämställdhet mellan könen på alla plan.

I ett liberalt samhälle finns det plats för var och en. Respekten för varje individs ocränkbara rätt till sitt eget liv, egna åsikter och värderingar är en hörnsten i ett fritt samhälle. Förståelse och tolerans bör skapas och upprätthållas av alla människor tillsammans.

Varje människa har rätt att förverkliga sig själv, att göra verklighet av sina drömmar så länge det inte sker på bekostnad av andra människor.

Samhället skall ange de ramar inom vilka människan har rätt att verka fritt. Miljöförstöring och ekonomisk rovdrift är inte förenligt med en liberal politik.

Öppenhet och ärlighet är förutsättningar för en bestående vänskap mellan världens folk. Vi bör vara öppna för intryck och impulser från andra folk och kulturer. Endast genom att öka kunskapen om andra människor kan vi motarbeta rädslor, fördomar och fientlighet.

En liberal grundsyn innebär att vi känner ansvar för andra människor, även i



andra länder. Vi måste ta en aktiv roll i att påverka attityder och regimer så att de mänskliga rättigheterna respekteras världen över.

### 3. VÅRT GLOBALA ANSVAR

Tänk globalt - handla lokalt. Världen är en helhet där vi alla kan påverka. Vi bär alla ett stort ansvar för att även kommande generationer skall ha förutsättningar att leva i en levnadsduglig miljö. Vi måste ha råd att bevara våra ekosystem och livsmiljöer.

Överexploateringen av jordens resurser, miljöförstöringen och den ojämna fördelningen av det ekonomiska välståndet gör vår tillvaro otrygg. Det är stora problem, som alla kan och måste vara med om att lösa.

Vi måste skapa en hållbar utveckling, där jordens resurser används så att framtida generationers levnadsförutsättningar inte hotas. Planeringen av människans verksamhet måste utgå från att mänskligheten skall kunna existera på jorden i all framtid.

Levnadsstandarden och utbildningsnivån i utvecklingsländerna måste höjas. Det är en förutsättning för att motverka befolkningsexplosionen och svälten, men det är inte möjligt att genomföra om vi inte är beredda att dela med oss såväl av vår välfärd som av vårt kunnande. För att jordens resurser skall räcka till måste vi utveckla en värld i ekologisk balans.

Den totala energiproduktionen bör inte längre öka. Dagens lösningar, kärnkraft och fossila bränslen, bör ses som tillfälliga lösningar medan de förnyelsebara energikällorna utvecklas. Stora satsningar måste göras på forskning och utveckling av förnyelsebara energikällorna. Vi måste utveckla ett lågenergisamhälle, där sparandet är en självklarhet för var och en.

All verksamhet som skadar miljön eller utarmar jordens resurser måste motarbetas, var den än sker. Fattiga länder som inte har råd att hålla sig med en miljövänlig produktion måste hjälpas. Det bör grundas ett internationellt kontrollorgan typ FN:s säkerhetsråd, som har tvångsmedel till sitt förfogande mot länder som inte följer en internationellt acceptabel miljöpolitik.

Många länder tyngs av en utlandsskuld som äventyrar deras utveckling och begränsar deras självständighet. Industriländerna bör efterskänka fordringar

på utvecklingsländerna. Världsbanken bör beakta miljösympunkter vid sin utlåning.

Vi måste skapa ett globalt ekonomiskt system som fördelar världens resurser rättvist med sikte på en hållbar utveckling. Ett viktigt delmål är att skapa tillräckligt stark internationell påtryckning för att hindra skövling och förstörelse. Den internationella miljövården måste prioriteras högre.

Fred är inte enbart frånvaron av krig. En aktiv fred förutsätter förtroendeskapande åtgärder över alla gränser. Ett aktivt fredarbete och fredsföstran är en förutsättning för att man skall kunna skapa en hållbar utveckling.

I vårt land och i vår vardag har vi många ovanor som inte är förenliga med en hållbar utveckling. Vi slösar och smutsar ner. En hållbar utveckling börjar från individen. Vi bär alla ett lika stort ansvar.

#### 4. MAKTH OCH DEMOKRATI

Politik innebär skötseln av våra gemensamma angelägenheter. Demokrati innebär att de beslut som fattas är i enlighet med de berörda medborgarnas vilja. Öppenhet och ärlighet är kännetecknen för en fungerande demokrati.

Det bör vara ett mål för demokratin att individens möjligheter att påverka sin egen situation är så stora som möjligt. Detta förverkligas bäst genom att makten och beslutsfattandet flyttas så nära människorna som möjligt. Vi måste verka för små enheter. Decentralisering är en följd av en människocentrerad livssyn.

Demokratin står inte stilla. Den bör hela tiden vidareutvecklas för att säkra människornas verkliga möjligheter till inflytande och för att motverka alla former av maktmissbruk.

Makten bör fördelas över ett så stort antal personer som möjligt. Det yttersta ansvaret bör alltid ligga hos dem som är valda att representera folket. Vi motarbetar alla former av maktkoncentration.

Aktiv och öppen information från myndigheternas sida är en förutsättning för upprätthållandet av förtroendet för statsmakten. Väljarna har rätt att kräva att den makt de gett utnyttjas på rätt sätt. Viktiga frågor som rör många människor

bör föregås av offentlig debatt. Redan i skolan bör vi lära oss att vi är en del av samhället och att vi alla är likvärdiga.

Ett viktigt steg i utvecklandet av vår demokrati är att stärka riksdagen och öka de folkvalda representanternas möjligheter att påverka besluten. Riksdagen bör tillställas resurser att idka utrednings- och beredningsarbete. Vidare bör den statliga centralbyråkratin minskas genom att den kommunala självstyrelsen utvecklas. Statsförvaltningens ledande tjänstemän skall väljas av riksdagen. Riksdagens utskott bör ordna öppna utfrågningar vid personval och andra frågor av allmänt intresse.

Oberoende domstolar som övervakar andra myndigheter är demokratins portvakter, och deras suveränitet bör garanteras.

Rådgivande omröstningar bör införas och göras till en värdefull kanal för folket att visa sin vilja. Ett visst antal medborgare skall kunna kräva att en folkomröstning ordnas.

Medborgarinitiativ med ett visst antal initierade bör kunna lämnas in också till riksdagen. Även i kommunerna bör systemet utvecklas och en tidsgräns inom vilken initiativen bör behandlas måste införas.

Kommunernas rätt att bestämma om sina egna angelägenheter måste utvecklas och utökas, men inte på bekostnad av svagare invånargrupperns servicebehov. Kommunerna skall själva få detaljplanera användningen av sin mark utgående från kommuninvånarnas behov.

## 5. VÅR EKONOMI

Ekonomisk frihet är en grundförutsättning för annan frihet.

Den fria företagsamheten är grunden för vår välfärd. Inom ramen för vårt ekonomiska system bör finnas ett socialt skyddsnät för individerna. Statens och samhällets roll är att ange ramar och spelregler inom vilka marknadskrafterna får verka. Styrningen av ekonomin bör utgå från två viktiga utgångspunkter, den ekologiska och den humanitära.

Ekonomisk frihet innebär inte att allting skall rulla av sig själv. Vårt ekonomiska system får inte äventyra miljön, den allmänna säkerheten eller våra

framtida existensmöjligheter. Inte heller får medborgarnas rättigheter och jämlikhet kränkas.

Varje medborgare bör ha samma utgångspunkter för sin tillvaro. Grundläggande för vår välfärd är ett socialprogram som garanterar individerna bl.a. möjligheter till arbete, hälso- och sjukvård, bostad, barndagvård, utbildning och meningsfull fritid.

Även privat företagsamhet bör kombineras med ett demokratiskt tänkesätt. Arbetstagaren måste ha rätt och möjlighet att påverka sin arbetsmiljö och sin egen situation. Ekonomisk makt bör inte koncentreras till storföretag och banker.

Arbetet utgör en central del i tillvaron. Arbete innebär mycket mer än enbart förvärvsarbete. Stor vikt bör fästas vid trivsel och arbetsmotivation. Företagens arbetskraftsbrist och Finlands negativa befolkningsutvecklingen är ett allt större problem.

Samhället bör upprätthålla sådan verksamhet som är nödvändig för en balanserad samhällsutveckling och som inte kan skötas av privata krafter. Staten bör inte i onödan sköta sådant som lika bra kan skötas privat. Ett viktigt steg i denna riktning är att olika regioner och kommuner kan fungera likvärdigt.

Vår balanspolitik innebär i viss mån ekonomisk styrning och överföring av medel mellan regioner, men framförallt innebär det att förutsättningar skapas för ett ekonomiskt starkt och livskraftigt Finland där hela landet är befolkat även i framtiden.

Alla har rätt till samma utkomstmöjligheter. Skatter uppbärs för att utjämna sociala skillnader och garantera en fungerande offentlig service.

Speciell vikt bör fästas vid skillnaderna mellan generationerna. Unga människor måste ha förutsättningar att tryggt bilda familj. Alla bör ha möjligheter till utbildning, arbete och bostad utan oskälig skuldsättning. Svenskfinland behöver många barn.

Vårt land bör vara flexibelt och öppet för nya impulser från andra länder för att kunna anpassa sig till förändringar i världshandeln. En stabil ekonomi i hemlandet garanterar vår ekonomiska självständighet och ett nationellt oberoende.





## SVENSK UNGDOMS ADRESSER:

### *Centralkansliet*

BESÖKSADRESS: GRÄSVIKSGATAN 14  
POSTADRESS: PB 282, 00181 HELSINGFORS  
TEL: 90 - 694 2322  
FAX: 90 - 693 1968

### *Svensk Ungdom i Helsingfors*

ADRESS: SOM OVAN  
TEL: 90 - 693 1894  
FAX: 90 - 693 1968

### *Svensk Ungdom i Nyland*

ADRESS: SOM OVAN  
TEL: 90 - 693 1897  
FAX: 90 - 693 1968

### *Svensk Ungdom i Åboland*

ADRESS: AURAGATAN 1B, 20100 ÅBO  
TEL: 921 - 231 7737  
FAX: 921 - 232 6274

### *Svensk Ungdom i Österbotten*

ADRESS: RÅDHUSGATAN 21B, 65100 VASA  
TEL: 961 - 3178 974  
FAX: 961 - 3179 497